

1	Israel har under de senaste veckorna bombat Gazaområdet. Från Gaza har Hamas skjutit raketer mot Israel. Gazaområdets yta är mindre än en tredjedel av Öland. Hur många människor bor i Gaza?	1 50 000 människor X 1 500 000 människor 2 100 000 människor
2	Ryssland säljer naturgas till många länder i Europa. Det har blivit bråk mellan Ryssland och ett annat land. Ryssland har stängt av gasen i rören och många människor fryser i olika länder. Med vilket land har Ryssland bråk om gasen?	1 Norge X Italien 2 Ukraina
3	Varje år är två länder ordförande i EU. Frankrike har nu varit ordförandeland i sex månader. Vilket land är nu, sedan den första januari, ordförandeland i EU?	1 Schweiz X Tjeckien 2 Norge
4	Den saudiska supertankern Sirius Star som kapades i november 2008 har släppts med sin besättning. Lösensumman var 24 miljoner kronor. Det verkar nu som om vissa av piraterna har drunknat och pengarna har försvunnit. Varifrån kommer piraterna?	1 Marocko X Colombia 2 Somalia
5	Ett jordskalv har inträffat i Costa Rica. Människor har dött och 200 är skadade. Jordbävningen är den kraftigaste i landet på 150 år. Costa Rica är ett smalt land med hav på båda sidor. Vilka hav?	1 Atlanten/Mexikanska golfen X Stilla havet/Karibiska havet 2 Stilla havet/Mexikanska golfen
6	Inom den Europeiska unionen har många länder infört den nya valutan euro. Slovakien var det 16:e landet som införde euron. Vilka av följande EU-länder har <i>inte</i> infört euro i sina länder?	1 Frankrike X Tyskland 2 Storbritannien
7	100 miljoner människor i hela världen har röstat fram världens sju underverk. Här följer sex av underverken: Kinesiska muren (Kina), Taj Mahal (Indien), Ruinstaden Petra (Jordanien), Kristusstatyn (Brasilien), Machu Pichu (Peru) och Chichen Itza-pyramiderna (Mexiko). Vilket är det sjunde underverket?	1 Eiffeltornet i Paris/Frankrike X Knossos på Kreta/Grekland 2 Colosseum i Rom/Italien
8	Grammisgalan är avklarad. Anna Ternheim blev årets kvinnliga artist. Årets nykomling blev Kleerup. Vem blev årets manliga artist?	1 Håkan Hellström X Thomas Di Leva 2 Darin Zanyar
9	I livsmedelsbutiker och på bensinmackor säljs över hälften av alla dvd-filmer i Sverige. Den film som sålts mest under senare tid har sålts i 550 000 exemplar. Vilken film har sålts i 500 000 exemplar?	1 Titanic X Mamma Mia! 2 Shrek 2
10	Johan Elmander har fått en knäskada för andra gången på kort tid. Det är osäkert hur länge han blir borta. Det var efter 35 minuters spel mot Arsenal som skadan inträffade. Vilken klubb spelar Johan Elmander för?	1 Bolton X Liverpool 2 Manchester United

-
- 1** En våldsam konflikt rasar mellan den israeliska staten och palestinska Hamas i Gazaområdet. Hamas återupptog, efter en vapenvila, raketbeskjutning av Israel. Israel svarade med våldsamma flygattacker. Hur stort är Gazaområdet?
- 1 Som Kiruna kommun
X Som hela Skåne
2 Som en fjärdedel av Öland
-
- 2** FN:s säkerhetsråd har i en nästan enig resolution (14 av 15) uppmanat parterna till: *omedelbar, hållbar vapenvila i Gazaremsan och att Israel fullständigt drar tillbaka sina styrkor*. Även efter FN:s resolution fortsatte Israel sina attacker mot mål på Gazaremsan och samtidigt sköts nya missiler mot Israel från Gaza. Vilket land lade ned sin röst i säkerhetsrådets omröstning?
- 1 Frankrike
X Storbritannien
2 Förenta staterna
-
- 3** Ryssland levererar gas till Europa genom ledningar som går genom Ukraina. Det har uppkommit en gaskonflikt mellan Ryssland och Ukraina. Ryska gasföretaget Gazprom stängde då av gasen. Ukraina anser att Gazprom tar för höga priser. Vilken uppfattning har ryssarna haft i konflikten?
- 1 Ukraina skyddar inte rören
X Ukraina stjälar gas
2 Ukraina är politiskt opålitligt
-
- 4** För en tid sedan röstade över 100 miljoner människor i världen om vilka världens sju underverk är. Här följer sex av underverken: Kinesiska muren (Kina), Taj Mahal (Indien), Ruinstaden Petra (Jordanien), Kristusstatyn (Brasilien), Machu Pichu (Peru) och Chichen Itza-pyramiderna (Mexiko). Vilket är det sjunde underverket?
- 1 Panamakanalen, Panama
X Assuandammen, Egypten
2 Colosseum, Italien
-
- 5** Den första januari fick EU ett nytt ordförandeland efter den franska perioden. Samtidigt införde ett grannland euron. Det var det 16:e EU-landet som gick över till den gemensamma valutan. Vilket är EU:s nya ordförandeland och vilket land gick över till euron?
- 1 Ungern/Slovenien
X Tjeckien/Slovakien
2 Bulgarien/Portugal
-
- 6** Det är dystra ekonomiska tider i Sverige, men det finns ett statligt bolag som går bra. Det är det statliga Rymdbolaget. Bolaget arbetar bland annat med kommunikation med olika satelliter. Var ligger Rymdbolaget?
- 1 Vid basen Esrange/Kiruna
X Vid basen Esrange/Visby
2 Vid basen Esrange/Ystad
-
- 7** Många flickor vill göra lumpen. 2 238 flickor ska genomgå mönstring. Försvaret hoppas att 5 000 flickor anmäler sig till soldatutbildning eftersom man tror att militären kommer fungera bättre med fler kvinnor i försvaret. Vad kallas den myndighet som har hand om mönstring?
- 1 Rikspolisstyrelsen
X Pliktverket
2 Försvarets radioanstalt
-
- 8** FRII (Frivilligorganisationernas insamlingsråd) har en lista med 29 insamlingsfonder som alla är oseriösa. För att en fond ska få ha ett speciellt konto måste 75 procent av fondens insamlade pengar gå till välgörande ändamål. Vilken typ av konto?
- 1 Bankgirokonto som börjar med 14
X Plusgirokonto som börjar med 90
2 Konto i Riksbanken
-
- 9** Sverige har fått ett nytt stort optiskt teleskop. Ett teleskop som ska användas till astronomiska observationer och att studera luftföroreningar. Teleskopet har en spegeldiameter på 1 m. Var placerades det nya teleskopet?
- 1 På östra Gotland
X I Falun i Dalarna
2 Vid Roslagstull i Stockholm
-
- 10** Den har undgått upptäckt i nästan 200 år. Men nu har land-iguanan beskrivits av forskare som en nyupptäckt art - trots att den kan vara en av de äldsta på Galapagosöarna. En mycket känd forskare missade den under sina studier av öarna 1835. Vilken forskare?
- 1 Charles Darwin
X Carl von Linné
2 Michael Faraday
-
- 11** Så var det dags för årets Grammisgala. Årets manliga artist blev Håkan Hellström och årets nykomling är Kleerup. Vem blev årets kvinnliga artist?
- 1 Robyn Carlsson
X Johanna Toftby
2 Anna Ternheim
-
- 12** Han är ishockeyspelare, han är 37 år och han har nu gjort sitt första mål i sin nya klubb Vancouver Canucks. Vem är han?
- 1 Henrik Zetterberg
X Mikael Backlund
2 Mats Sundin
-

Meddelande

Alla lärare och elever önskas välkomna tillbaka till en ny termin med Veckans Nyheter.

Ni som får problem med e-posten eller faxen glöm inte att ni har användarnamn och lösenord för inloggning på vår webbsida - där finns det aktuella Veckans Nyheter.

Under vårterminen 2009 utkommer Veckans Nyheter under följande veckor: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22 och 23.

Rikstävlingen startar måndagen den 26 januari (vecka 5) och pågår till fredagen den 5 juni 2009.

För er som är osäkra på hur Rikstävlingen går till kommer en lathund som extramaterial i vecka 5, den 26 januari.

Version A.

1. 1 500 000 människor (x). Efter nästan två veckors krig i Gaza och närmare 800 döda lyckades FN:s säkerhetsråd fatta ett beslut. Resultatet blev en resolution som uppmanar till "omedelbar och hållbar vapenvila" i Gaza. Resolutionen visade sig snabbt vara helt verkningslös. Striderna fortsatte med oförminskad styrka och Israel har bekräftat att offensiven fortsätter. Hamas sköt sina kraftigaste missiler mot de israeliska städerna Beer Sheva och Ashdod och dödade minst en människa.

USA:s nedlagda röst i FN hjälper inte saken. USA, Israels främsta bundsförvant i FN, ansåg det meningslöst att anta ett uttalande som Hamas ändå tänkte strunta i.

2. Ukraina (2). Trots att både Ryssland och Ukraina har skrivit under ett avtal om internationellt övervakade gasleveranser till EU, hade ryska Gazprom ännu sent i söndags inte öppnat gaskranarna. Ett viktigt papper fattades. Medan stora delar av Centraleuropa och Balkan fortsatte att frysa i utkylda hus ägnade EU-ordföranden Tjeckien helgen åt att medla i den rysk-ukrainska gaskonflikten. Ryssland har anklagat Ukraina för att stjäla gas som var avsedd för Gazproms kunder i EU. Natten till söndagen skrev Ukraina under ett avtal om att en internationell observatörsstyrka skulle få placeras ut på olika platser i landet för att följa gasflödena och se till att inget smusslas undan. Ryssland hade lovat att släppa på gasen så snart avtalet var klart och observatörerna på plats. Men det räckte inte. Rysslands president Dmitrij Medvedev sade att Gazprom inte kunde återuppta leveranserna förrän företaget fått en kopia av det dokument som Ukraina skrivit under. Enligt avtalet ska EU, Ryssland och Ukraina vardera ställa upp med 25 experter som ska granska gasflödet på både ryskt och ukrainskt territorium.

3. Tjeckien (x). Den första januari tog Tjeckien över EU:s ordförandeskap efter Frankrike. Tjeckien blir ordförande i en svår tid av finanskris, upptrappad konflikt mellan Israel och palestinierna och hotande gaskrig mellan Ryssland och Ukraina. Grannlandet Slovakien blev samtidigt det 16:e EU-landet som gick över till euron.

4. Somalia (2).

5. Stilla havet/Karibiska havet (x).

6. Storbritannien (2).

7. Colosseum i Rom/Italien (2).

8. Håkan Hellström (1).

9. Mamma Mia! (x).

10. Bolton (1).

Version B.

1. Som en fjärdedel av... (2). Se A1.

2. Förenta staterna (2). Med de senaste dödsfallen har Israel dödat minst 774 människor i Gazaremsan och sårat 3 200. Elva israeliska soldater och tre civila har dödats sedan Israel inledde kampanjen mot Gazaremsan. Utrikesminister Condoleezza Rice hyllade resolutionen i ett tal till säkerhetsrådet. Men USA vill se resultatet av Egyptens medlingsförsök, förklarade hon den nedlagda rösten. Rice tillade att USA ändå stöder innehållet i resolutionen som röstades igenom med 14 av säkerhetsrådets 15 röster.

3. Ukraina stjal gas (x). Se A2.

4. Colosseum, Italien (2).

5. Tjeckien/Slovakien (x). Se A3.

6. Vid basen Esrange/Kiruna (1).

7. Pliktverket (x).

8. Plusgirokonto som börjar... (x).

9. Vid Roslagstull i Stockholm (2).

Sveriges största teleskop har invigts i Stockholm. AlbaNova-teleskopet ligger vid Roslagstull i Stockholm och har tillkommit genom ett samarbete mellan Stockholms universitet och Kungliga Tekniska högskolan. Med en spegeldiameter på en meter är det det största teleskopet i bruk i Sverige. Teleskopet ska främst användas till astronomiska observationer under dygnets mörka del, och även miljöfysiskexperiment under hela dygnet. Inom miljöfysikområdet ska teleskopet användas till att mäta luftföroreningar och mätningar av ozonskiktet. Under särskilda visningskvällar erbjuds allmänheten möjlighet att titta genom AlbaNova-teleskopet.

10. Charles Darwin (1). Den är stor, rosa och fjällig. Och den har undgått upptäckt i nära två sekel. Men nu har den rosa landiguanan beskrivits av forskare som en nyupptäckt art - trots att den kan vara en av de äldsta på Galapagosöarna. Charles Darwin missade den under sina studier av öarna 1835. Naturvårdare stötte på den rosa och svartrandiga ödlan 1986, men trodde då att ränderna var smutsfläckar. Den rosa iguanan är minst fem miljoner år gammal.

11. Anna Ternheim (2).

12. Mats Sundin (2).

PLO är en organisation som bildades 1964. Deras strävan var att med väpnad kamp befria hela Palestina. PLO var en samlingsorganisation för många palestinska organisationer. År 1969 övertogs kontrollen över PLO:s huvudorgan av gerillaorganisationerna, främst al-Fatah. Yasir Arafat var sedan dess ordförande. År 1988 utropade PLO staten Palestina och 1989 utsågs Arafat till president. 1993 ingicks ett avtal mellan PLO och staten Israel, där parterna erkände varandra och självstyre tillförsäkrades för palestinierna i Gaza och Jeriko. PLO:s nationalråd beslöt 1996 att avskaffa de paragrafer i den palestinska nationella stadgan från 1964 och 1968, som underkänner staten Israels rätt att existera.

al-Fatah är en palestinsk organisation som bildades i slutet av 1950-talet av bl.a. Yasir Arafat. I början på 1970-talet blev al-Fatah den största palestinska gerillaorganisationen. Den hade tagit kontroll över PLO, och Arafat hade blivit ordförande i PLO. al-Fatahs mål var befriandet av hela Palestina. Sedan 1990-talet har al-Fatah utgjort kärnan i de palestinska förhandlingsdelegationerna med Israel. Sedan palestinskt självstyre 1994 införts i Gazaremsan och på Västbanken har al-Fatah tagit huvudansvaret för administrationen där.

Hamas är en palestinsk islamistisk rörelse som bildades 1987. Hamas kämpar mot den israeliska ockupationen och vill att det palestinska samhället blir islamistiskt. Rörelsen motsätter sig de fredsförhandlingar som inleddes mellan PLO och Israel 1993. Under 1990-talet genomförde Hamas en rad självmordsattacker mot israeliska mål. Israelisk militär svarade med våldsamma motaktioner. Vid valet till det palestinska parlamentet 2006 vann Hamas 76 av parlamentets 132 platser.

Hizbullah är en islamistisk rörelse i bland annat Libanon som bildades 1982 efter den israeliska invasionen av södra Libanon. Organisationen ville bekämpa den israeliska ockupationsmakten. Under 1990-talet upphörde Hizbullah med attacker mot västerländska mål. Kriget mellan Hizbullah och Israel pågick under hela 1990-talet, fram till dess att Israel drog sig tillbaka från södra Libanon i maj 2000. Den politiska grenen av Hizbullah har åtta platser i det libanesiska parlamentet och ingår i den libanesiska regeringen.

Den övre karta:
Sätt ut alla länder på karta

Den nedre karta:
Sätt ut namn på länderna och namn på de olika områdena

Staten Israel Vid slutet av 1800-talet växte en judisk nationalism, sionism, fram i Europa som en följd av antisemitism. Sionismens mål var att skapa ett hem för judar i Palestina. I Basel 1897 antogs ett program med målet att upprätta ett hem för judarna genom judisk invandring till Palestina. Judarna kom inte till ett folktomt land. De möttes av motstånd från Palestina-araberna. I Palestina växte spänningen och våldet mellan judar och araberna. Hitlers förintelse av sex miljoner judar ökade världens sympati för judarnas krav på ett eget land i Palestina. 1947 föreslog FN:s generalförsamling Palestinas delning i en judisk och en arabisk stat. Den 14 maj utropades staten Israel av David Ben-Gurion. Israel erkändes av USA och Sovjetunionen. Med den stora segern i sexdagarskriget 1967 fick Israel kontroll över hela Palestina, Sinai och Golanbergen. Det arabiska Jerusalem annekterades och 1980 förklarades Jerusalem vara Israels huvudstad. En fredsrörelse växte fram som krävde förhandlingar med palestinierna. Den palestinska revolten, *intifadan*, bröt ut 1987. Efter valet 1992 kunde Yitzhak Rabin bilda en regering ledd av Arbetarpartiet, och fredsprocessen tog ny fart. Terroristdåd, utförda av palestinska extremister pågick under denna tid. Under premiärminister Ehud Baraks regeringstid 1999–2001 genomfördes intensiva förhandlingar om fred med både Syrien och den palestinska myndigheten. 2000 utbröt en ny palestinsk folkresning. Efter ett ökat antal attacker av palestinska självmordsbombare inledde den israeliska armén 2002 en ockupation av palestinska städer och delar av de självstyrande palestinska områdena. USA stödde Israels rätt att försvara sig mot "palestinsk terror".

Belgien
 Frankrike
 Italien
 Luxemburg
 Nederländerna
 Tyskland
 Danmark
 Irland
 Storbritannien
 Grekland
 Portugal
 Spanien
 Finland
 Sverige
 Österrike
 Cypern
 Estland
 Lettland
 Litauen
 Malta
 Polen
 Slovakien
 Slovenien
 Tjeckien
 Ungern
 Bulgarien
 Rumänien

Lägg ut på kartan Europeiska Unionens länder och huvudstäder

Amsterdam
 Bratislava
 Bukarest
 Köpenhamn
 London
 Nicosia
 Riga
 Stockholm
 Vilnius

Aten
 Bryssel
 Dublin
 Lissabon
 Luxemburg
 Paris
 Rom
 Tallinn
 Warszawa

Berlin
 Budapest
 Helsingfors
 Ljubljana
 Madrid
 Prag
 Sofia
 Valletta
 Wien